

32 . Capidava | Comuna: Topalu | Județ: Constanța | Punct: Cetate | Anul: 2007

Anul: 2007

Cod RAN: 63063.01

Perioade: Preistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Preistorie, Hallstatt, Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca migrațiilor, Evul Mediu

Tipuri sit: descoperire izolată, amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Zaharia Covacef, Ionuț Cătălin Dobrinescu, Maria-Magdalena Duțescu, Daniel Lucian Ene, Costin Miron, Ioan Carol Opriș, Zeno-Karl Pinter, Tiberiu Potârniche, Alexandru-Mircea Rațiu, Călin Dan Ștefan, Gabriel Stoian, Ioan Marian Țiplic, Claudia Urduzia

Instituții: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu, Muzeul Național Brukenthal Sibiu

Raport

Suprafața cercetată:

- S4/2005 și S5/2006 (fiecare de 10 x 2 m);

- casetă nouă C3 (3 x 3 m), care urmărește să clarifice traseul zidului descoperit în C2/2003 și care ar putea să illustreze existența unei incinte de piatră adosată în cursul sec. al XI-lea laturii de E a cetății.

Ca urmare a unui proiect de colaborare inițiat de dr. Radu Florescu cu Catedra de Istorie Antică și Medievală din cadrul Facultății de Istorie și Patrimoniu „Nicolae Lupu” a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, în luna august 2001 au fost inițiate cercetări arheologice în sectorul VIII de la Capidava, sector aflat în fața porții principale a castrului. Săpăturile au fost efectuate cu studenți de la aceeași facultate și au drept scop cercetarea platoului aflat la SE de cetate, despre care se știa că este ocupat de așezarea medievală, așa încât se formulase ipoteza că fusese inclus în fortificație.

Campania anului 2001

În scopul urmăririi acestor probleme în campania 2001 au fost trasate, coliniare cu limita de SV a carourilor N din sectorul V, două secțiuni, una în continuarea celeilalte, orientate NNV-SSE, de câte 2 x 10 m, separate de un martor de 1 m, marcate cu S1 și S2, fiind adâncite până la -1 m/-1,5 m, în funcție de descoperiri, fără să atingă nicăieri nivelul pământului viu. Trasarea celor două secțiuni - S1 (10 x 2 m) și S2 (10 x 2 m) -, a ținut seama, ca element director, de sistemul de caroaie din interiorul castrului, dar s-a urmărit obținerea în final a unei secțiuni stratigrafice magistrale, care pornind de la limita de E a așezării să secționeze întregul sector VIII până la zidul de SE al castrului.

S1 – în urma cercetării a rezultat o cantitate însemnată de fragmente ceramice cu decor striat, precum și fragmente ceramice romano-bizantine: amfore striate și cu coaste, vase mici, de băut sau de bucătărie, câteva fragmente de fier, precum și oase de animale. Au fost identificate în carourile 4-5 din S1 urmele unui bordei, care constau din doi pereți formați dintr-un singur rând de bolovani, formând un unghi drept, cea mai mare parte a lui intrând sub profilul de NE al secțiunii.

În c.1 și 2 ale S1 au apărut două ziduri de piatră legată cu pământ, paralele și tăind transversal-oblic secțiunea. Este evident că ele aparțin unei construcții ample al cărei rost nu va putea fi clarificat decât în viitoarele campanii. În c.3 al S1, a fost descoperit un zid masiv de piatră cu pământ, ce, atât cât se poate

distinge, urmează curba de nivel marcând începutul râpei care limitează platoul pe laturile lui de SE și SSV precum și în mică măsură pe latura de NE, unde urcă, pierzându-se în panta drumului. Este probabil că acesta constituie o ramificația a zidului de incintă bizantin, relativ bine cunoscut pe cetate și doar presupus pentru platoul extra muros de SE. Și în cazul acestei construcții, observațiile și descoperirile din campaniile viitoare vor aduce clarificări fundamentale.

Cele trei ziduri din piatră de talie mare legate cu pământ sau var sunt, după cum urmează:

- Z1 este zidul medieval al așezării, care datorită unor alunecări de teren a pierdut paramentul exterior. Acest zid, legat cu pământ, este dublat de alte două ziduri, mai îngrijit lucrate, care sunt dispuse la cca. 1,5 m, respectiv 3 m de el. Orientarea lui Z1 păstrează orientarea curbei de nivel, iar celelalte două sunt dispuse aproape paralel cu zidul castrului, ce se află la o distanță de aprox. 60 m spre NV.

- Z2 este amplasat la 1,5 m spre vest de Z1, fiind alcătuit tot din pietre de talie mare legate cu pământ și având ambii paramenți lucrați îngrijit. Z2 face parte dintr-o structură de mari dimensiuni.

- Z3 este paralel cu Z1 și Z2 și se află la 3 m spre vest de Z1, la rândul lui fiind alcătuit din pietre de talie mare prinse cu mortar. Z3 este parte a unui ansamblu de mari dimensiuni ce nu este contemporan cu Z1.

Campania anului 2002

În campania anului 2002 au fost continuate lucrările la secțiunile magistrale I (S1 și S2) deschise în anul 2001 și a fost continuată magistrala stratigrafică, deschizându-se o nouă secțiune S3 (2 x 10 m).

Totodată, prin continuarea lucrărilor la S1 s-a ajuns la nivelul romano-bizantin din care au fost puse în evidență fundațiile unei construcții din care au rezultat obiecte ceramice și din sticlă, precum și monede, ultimele nefiind încă determinate. Materialul ceramic rezultat este caracteristic sec. V-VI p.Ch. Tot acest nivel bizantin este suprapus de o nivelare peste care sunt așezate fundațiile zidurilor dezvelite în campania 2001, iar într-o etapă ulterioară construirii acestora a avut loc și construirea bordeiului B1, ce a folosit ca perete de est paramentul unui zid. S-a mai putut constata că nivelul de construcție a zidurilor Z1 și Z2 a fost amenajat într-un strat cu materiale de sec. VI, ceea ce indică ca și perioadă de construcție o perioadă ulterioară sec. al VI-lea. Sub fundația zidului Z3 a fost descoperită o monedă, dar care încă nu fost determinată.

În c.3-4 ale S1 a fost dezvelit parțial și o construcție cu fundație din piatră nelegată cu mortar, ce se datează pe baza materialului arheologic descoperit în interiorul ei anterior sec. al VI-lea.

În S2 prin continuarea lucrărilor s-a descoperit în c.2-4 resturile unei construcții cu tălpi de lemn, dublate de un rând de piatră, între aceste tălpi aflându-se o aglomerare de pietre ce pot proveni dintr-o demolare. Distrugerea acestei construcții de mari dimensiuni a avut loc ca urmare a unor acțiuni violente, deoarece bârnele din lemn sunt carbonizate, iar cantitatea de cenușă este foarte mare. Materialul ceramic descoperit în c.2-3 este caracteristic sec. X-XI, fiind vorba de ceramică cenușie, striată de tip Dridu B.

Campania 2003

În campania acestui an au fost continuate lucrările la secțiunile magistrale S2 și S3 și au fost deschise două casete de 4 x 4 m, cu martor de 1 m între ele, paralele cu S1/2001, în vederea clarificării situației arheologice din această secțiune.

În S2/2001 s-a continuat adâncirea, punându-se în lumină o groapă de mari dimensiuni din care au fost recuperate câteva fragmente ceramice de dimensiuni mari (posibil aparținând unui vas de provizii) și fragmente de cărbune. Groapa este amplasată pe latura de E a S2, în imediata apropiere a locuinței L2. Această locuință a avut baza din piatră, dublată cu bârne mari din lemn, din care s-au păstrat numeroase fragmente de mari dimensiuni. L2 a fost distrusă prin incendiere, așa cum ne arată resturile de bârne arse descoperite. Datarea L2 este făcută de materialul ceramic de tip Dridu B aflat peste nivelul de demolare.

În S3 a fost pusă în lumină o altă locuință (L3), cu fundație de piatră, a cărei datare este dificil de făcut în stadiul actual al cercetărilor, deoarece majoritatea materialului ceramic descoperit (fragmente de mici dimensiuni provenind de la oale-borcan de tip Dridu B) se afla într-un nivel ce căpăcuiește locuința, iar din

nivelul locuinței a fost recuperată o amforă globulară (întregibilă în proporție de 80%).

CI – 4 x 4 m - aflată la 1 m E de S1. Cercetarea în acest punct a pus în evidență laturile de E și N ale L1, descoperită în S1.

CII – 4 x 4 m – aflată la 1 m E de S1 și în prelungirea C1 spre E. Cercetarea a pus în evidență continuitatea zidului descoperit în S1, zid presupus a fi al incintei medievale.

Campania 2007

În campania din acest an au fost continuate lucrările în S4/2005 și S5/2006 pentru a cerceta ceea ce se contura a fi șanțul cetății bizantine, reliefându-se existența în S4 a unei rigole ce mărginea un front de clădiri și se constituia în marginea unui drum din pământ.

A mai fost deschisă o nouă casetă – C3 (3 x 3 m) - care urmărește să clarifice traseul zidului descoperit în C2/2003 și care ar putea să illustreze existența unei incinte de piatră adosată în cursul sec. al XI-lea laturii de E a cetății sugerate în literatura mai veche¹.

Note

- 1. vezi planul general al Capidavei, la Gr. Florescu, R. Florescu, P. Diaconu, Capidava. Monografie arheologică, I, București, 1958; plan-ansamblu pentru epoca medievală, la R. Florescu, Ghidul arheologic al Dobrogei, București, 1968)

Informații suplimentare online

[Raportul 4028 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://mapserver.cimec.ro)
